הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמז

ו שם וכן כתב השור בשם רש"י (ספר האורה ח"ב סי' לג) וכ"כ העטור (ח"ב דף קכה:). ז כן נראה מדברי רמב"ם סוף פרק ד' (ה"י-ב) והרב המגיד בשם הרבה מהגאונים והרי"ץ גאות ורבנו ירוחם (נתיב ה ח"ה) בשם הרשב"א (בתשובה ח"א סי' תפה).

(כו) וְטוֹב לְהַחְמִיר (כז) אִם הַיָּד (יח) סוֹלֶדֶת בּוֹ, דִּבְלָאוֹ הָכִי לֹא מִקְרֵי כְּלִי שֵׁנִי: **ד [ו]אִם נִתְעָרֵב הֶחָמֵץ (כח) קֹדֶם הַפֶּסַח * וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים, אֵינוֹ חוֹזֵר** (יט) [יכ] **וְנָעוּר בְּפֶסַח** (כט) **לֶאֱסֹר בְּמַשֶּׁהוּ,** (ל) [ז]**וְיֵשׁ חוֹלְקִים.** הַגָּהּ: (לא) וְנוֹהֲגִין כַּסְּבָרָא הָרִאשׁוֹנָה בְּכָל תַּעֲרוֹבוֹת (לב) * שֶׁהוּא לַח (יג) [יג] * בְּלַח (תרומת הדשן סימן קיד), (לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב אוֹ שֶׁיֵּשׁ לָחֹשׁ לְתַעֲרֹבֶת, כְּגוֹן פַּת שֶׁנָּפַל לְיַיִן, (לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כְּשׁוּ"ת נוֹדָע בִּיהוּדָה חֵלֶק א' סִימָן כ"ה בְּחִשָּׁה שֶׁנִּמְצֵאת בְּקֶרֶעמְזוֹלי"ךְ הַנַּעֲשִׂים מִשָּׁקֵן דְּבֵקִים וּמִים, יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁאוֹסֵר בְּמַשֶּׁהוּ, וְאִם הַדֶּבֶק אֲשֶׁר בְּקֶרֶעמְזוֹלי"ךְ הָרְחָה קֹדֶם פֶּסַח לְהַצִּיף הַשָּׁנָה, וְיֵשׁ לִתְלוֹת שֶׁהַחִשָּׁה הָיְתָה בְּדֶבֶק וּכְבָר נִתְבַּשְּׁלָה שָׁם, דַּהֲוָה מֵי פֵּרוֹת בְּלֹא מַיִם, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל אִם נִמְצָא בְּדֶבֶק הַהוּא שֶׁשִּׁנְּוּ מִמְּנַּהּ עוֹד חֲשִׁים וְהַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם:

ד [יב] וְנָעוּר. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיֵּן בְּתִפְאֶרֶת צְבִי (או"ח סי' כד) בְּחִשָּׁה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בְּתַבְשִׁיל עֶרֶב פֶּסַח וְנִצְטַנֵּן קֹדֶם הַלַּיְלָה, וְנִשְׁאַר כְּבוּשׁ מַעַת לְעֵת בֵּימֵי הַפֶּסַח, הַחִשָּׁה פּוֹלֶטֶת גַּם אַחַר כָּךְ עַל יְדֵי הַכְּבִישָׁה וְאוֹסְרָה עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תס"ז (ס"ק לד) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַמְקוֹם שְׁמוּאֵל (סי' סא) בְּכְבוּשׁ וְסָפֵק נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **[יג] בָּלַח.** וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה

בְּאֵר הַיטֵב

פֶּסַח בְּמַצָּה אֲפוּיָה, בְּטֵלָה בְּשִׁשִּׁים, אֲפִלּוּ לֹא הִסְרִיחַ אַךְ שֶׁנִּתְקָרְרָה קֹדֶם הַפֶּסַח, מֻתָּר לֶאֱכל הַמַּצָּה, וְיֵסִיר הַחִשָּׁה מִשָּׁם אַף בְּפֶסַח. עֲטֶרֶת זְקֵנִים מִשָּׁם הַב"ח (סי' תסז ס"ו): (יח) **סוֹלֶדֶת.** מִשְּׁמַע דִּבְצוֹנֵן אֵין לֶאֱסֹר, וּלְקַמָּן סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב מִבֹּאר דְּאַף בְּצוֹנֵן יֵשׁ לֶאֱסֹר. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁמְּחַלֵּק בֵּין שָׁם לְכָאן, וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב (ס"ק יג). וְאִם נִשְׁפַּךְ מִכְּלִי שֵׁנִי עַל צוֹנֵן שְׁרֵי אִם אֵינוֹ דָּבֵר גּוּשׁ. עַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף ז' וְעַיֵּן סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב: **ד (יט) וְנָעוּר.** וְלֹא דָּמֵי לְחִשָּׁה דְּלִעֵיל סָעִיף ג' דְּאִם חִמְּמוּ בְּעוֹד הַחִשָּׁה בְּתוֹכָהּ, דְּשָׁאנֵי הָתָם כֵּיוָן דְּמַפְשׁוּת הַחִשָּׁה בְּעֵין שָׁם, עַיֵּן חק יַעֲקֹב (ס"ק יד). כָּתַב פְּרִי חָדָשׁ (ס"ג) מַעֲשֶׂה שֶׁנִּמְצֵאת חִתִּיכָה אַחַת שֶׁל בָּצֵק בְּתוֹךְ הַפֶּל שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּיִצְיאָתָן מִן הַתַּנּוּר, וְהוֹרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ דְּיֵשׁ שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבֶת קֹדֶם פֶּסַח, וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח לְכָל עִלְּמָא כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא מִשּׁוּם בִּישּׁוּל, וְכֵן כָּתַב בְּחִשּׁוּבֹת עֲבוֹדַת הַגֵּרְשׁוּנִי סִימָן צ"ט: (יג) **בָּלַח.** נִרְאֶה לִי דְּאִם נִתְעָרֵב לַח בְּלַח בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים קֹדֶם הַפֶּסַח, יוֹכִל לְהַרְבּוֹת עָלָיו קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיִּהְיֶה שִׁשִּׁים כְּדֵי שֶׁיְּהֵא מֻתָּר בְּפֶסַח, וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם אֵין מְבַטְּלִין

בֵּאוּר הֲלָכָה

תס"ז סָעִיף י"ג (משנ"ב ס"ק סז). **וּלְעִנְיַן עִסָּה חָמֵץ שֶׁנָּפְלָה לִבְאֵר עַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אֵין** (ס"ק סכ) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:**

ד * וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁלֹּא הָיוּ שִׁשִּׁים אַף שֶׁהָיָה נוֹתֵן טַעַם לִפְגָם.

וְיֵשׁ לְעַיֵּן אוּלַי דְּבָזֶה לֵית פְּלִגְתָּא דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אַף לְדַעַת הָרַמ"א בְּסָעִיף י', דְּרַק לְחַמְרָא בְּעָלְמָא חָשַׁשׁ שָׁם לְדֵעָה זוֹ עַיֵּן שָׁם. וְדַע דְּמֵה שֶׁכָּתַב הַמְחַבֵּר וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים נָקֵט הַצִּיּוּר לְעִנְיַן דָּבָר לַח שֶׁבִּטּוּלוֹ בְּשִׁשִּׁים, וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב, וּכְמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק יא) מִתְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"א) סִימָן תפ"ה, וַאֲפִלּוּ אִם נִתְבַּטֵּל רַק חַד בְּתַרְי, כֵּן מוֹכִיחַ מִמָּגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י"א וְהוּא פָּשׁוּט, וְכֵן הַיֵּשׁ חוֹלְקִין דִּסְבִירָא לְהוּ חוֹזֵר וְנָעוּר שַׁיָּךְ גַּם לְעִנְיַן יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ, דְּהֵיְינוּ אֲפִלּוּ נִתְבַּטֵּל קֹדֶם פֶּסַח אֶחָד בְּאֶלֶף חוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח וְאָסוּר:

* **שֶׁהוּא לַח וְכוּ'.** לֹא הֶעְתַּקְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַשַּׁ"ז (סק"ה) נִרְאֶה לִי דְּאִם נִתְעָרֵב לַח בְּלַח וְכוּ', דְּהַרְבֵּה פּוֹסְקִים חוֹלְקִין עַל זֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסִימָן תנ"ג סָעִיף ג', עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"כ):

* **בָּלַח.** עַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (ס"ק יא) **שֶׁחוֹכִיחַ דְּמֵה שֶּׁכָּתַב הָרַמ"א לַח בְּלַח לְאו דַּוְקָא שֶׁשְּׁנֵיהֶם הָיוּ לַחִים, אֶלָּא אִם רַק הַחֹמֶץ הָיָה לַח אֲפִלּוּ הַהֶתֵּר**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּיוֹרָה דֵּעָה סִימָן ס"ח (ס"ק א) דִּכְלִי שֵׁנִי אֵין מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ, (יט) מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן פֶּסַח יֵשׁ לָחוֹשׁ לְדַעַת הַמַּחְמִירִים שָׁם דִּסְבִירָא לְהוּ דִּכְלִי שֵׁנִי מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ: **(כו) וְטוֹב לְהַחְמִיר וְכוּ'.** וְאִם הַחִשָּׁה (כ) אֵינָהּ בְּקוּעָה רַק נִתְרַכְּכָה, וְיֵשׁ הֶפְסֵד מְרֻבֶּה וּמְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל: **(כז) אִם הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ.** וְאַף דִּבְסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (כט) מַשְׁמַע מִרַמ"א דְּאוֹסֵר הַבָּשָׂר שֶׁנִּשְׂרָה אַף בְּצוֹנֵן כְּשֶׁנִּמְצָא שָׁם חִשָּׁה, תֵּרֶץ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) דְּהָתָם מַיְרֵי בְּבָשָׂר דְּאִית בֵּיהּ פִּילֵי, וְנֶאֱסַר גַּם הַבָּשָׂר עַל יְדֵי הַמַּיִם שֶׁנִּכְנְסוּ בְּתוֹךְ הַפִּילֵי, וְכָאן מַיְרֵי בְּדָפָן שָׁלֵם, שֶׁאֵז אֵין הַבָּשָׂר נֶאֱסָר אֶלָּא מִמַּיִם חַמִּין, וְחַמִּין לֹא מִקְרֵי רַק כְּשֶׁהֵיד סוֹלֶדֶת בּוֹ, אֲבָל הַמַּיִם בְּעַצְמָן אֲסוּרִין עַל יְדֵי הַחִשָּׁה. וְהַבְּגָדִי יָשֵׁע חוֹלֵק עָלָיו וְדַעְתּוֹ דְּמִפְּשִׁיטַת דִּבְרֵי רַמ"א הָכָא מַשְׁמַע דְּצוֹנֵן אֵינוֹ בּוֹלֵעַ כְּלָל, אֶלָּא הָעִקָּר דְּהָכָא אֵירֵי רַמ"א מִצַּד הַהֲלָכָה דְּטוֹב לְהַחְמִיר לְחֹשׁ לְדַעַת הַמַּחְמִירִים, וְשָׁם הוּא רַק מִמְּנְהָגָא שָׁנָהֲגוּ לְהַחְמִיר אַף בְּצוֹנֵן, (כּ) וּבְעִנְיַן מִנְהָגָא הַמְּקִיל בְּמָקוֹם הַדְּחַק לֹא הִפְסִיד: **ד (כח) קֹדֶם פֶּסַח.** אֲפִלּוּ אַחַר שֵׁשׁ: **(כט) לֶאֱסֹר בְּמַשֶּׁהוּ.** מַעֲשֶׂה (כג) שֶׁנִּמְצֵאת חַלָּה אַחַת שֶׁל בָּצֵק בְּתוֹךְ הַפֶּל שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וְהָרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ הַפּוֹסְקִים דְּחַד בְּתַרְי בָּטֵל כֵּיוָן שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבוֹת קֹדֶם פֶּסַח, (כד) וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא, וּמִיהוּ כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁיְּדוּעַ שֶׁנָּגְעוּ בַּבָּצֵק צְרִיכִין קְלִיפָה, לְפִי שֶׁאֵין בְּשׁוּל לְאִסּוּר הַיָּדוּעַ: **(ל) וְיֵשׁ חוֹלְקִין.** וּלְדַעְתָּם מַה שֶּׁכָּתוּב בְּסָעִיף ב' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים, צָרִיךְ לְאָכְלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, (כה) אוֹ דְּמֵירֵי שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא לְבַד וְכַנַּ"ל בְּאוֹת כ"א: **(לא) וְנוֹהֲגִין כְּסִבְרָא הָרִאשׁוֹנָה וְכוּ'.** וּמֻתָּר אֲפִלּוּ חָזְרוּ וְחִמְּמוּ בְּפֶסַח [אַחֲרוֹנִים]: **(לב) שֶׁהוּא לַח בְּלַח.** כְּגוֹן שֶׁכָּר שֶׁנִּתְעָרֵב בְּיֵינִי וּכְהַאי גַּוְנָא. וְקָמַח בְּקָמַח גַּם כֵּן מִקְרֵי לַח בְּלַח וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תנ"ג אוֹת י"ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. (כו) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּבְדָבָר שֶׁהוּא לַח בְּלַח אֲפִלּוּ לֹא נוֹדַע הַתַּעֲרוֹבוֹת עַד הַפֶּסַח, גַּם כֵּן אָמְרִינַן דִּכְבָר נִתְבַּטֵּל: **(לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב.** קֹדֶם פֶּסַח, בֵּין שֶׁנִּתְעָרֵב חָמֵץ בְּמַצָּה חַד בְּתַרְי, אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב (מ) בְּשִׁשִּׁים וְיוֹתֵר, (מא) אָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח, מִשּׁוּם שֶׁהָחֹמֶץ בְּעַיִן, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְאָכְלוֹ (נ) קֹדֶם פֶּסַח. [א]וְאִם הָיָה חַד בְּתַרְי (נא) אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן, וְאִם הָיָה שִׁשִּׁים יָכוֹל לְבַטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיֶּהֱא נִמּוֹחַ וְיִהְיֶה חֲשִׁיב כְּלַח וְאָז מֻתָּר אַף לְאָכְלוֹ בְּפֶסַח, (נ) וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח דְּאָז חוֹזֵר הֶחָמֵץ וְנוֹתֵן טַעַם בַּהַשְׁאָר, אֲבָל לֶאֱכל כָּךְ שָׁרֵי: **(לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר קֹדֶם הַפֶּסַח:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יט) הַגְּרַ"א: **(כ)** כִּי הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) כָּתַב דִּבְעִקַּר דִּינָא דִּכְלִי שֵׁנִי יֵשׁ לְהָקֵל בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה וּמְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וּמִפְּרֵי חָדָשׁ מַשְׁמַע דְּהוּא סוֹבֵר לְעִקַּר הַדִּין דִּבְפֶסַח דְּהוּא בְּמַשֶּׁהוּ יֵשׁ לְהַחְמִיר בּוֹ בִּכְלִי שֵׁנִי, וְעַל כֵּן נִרְאֶה לִי דְּאִם הַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה כְּשֶׁנִּמְצֵאת שָׁם, דַּהֲוָה מֵי פֵּרוֹת בְּלֹא מַיִם, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל אִם נִמְצָא בְּדֶבֶק שֶׁשִּׁנּוּ מִמְּנַּהּ עוֹד חֲשִׁים וְהַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **ד [יב] וְנָעוּר.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיֵּן בְּתִפְאֶרֶת צְבִי (או"ח סי' כד) בְּחִשָּׁה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בְּתַבְשִׁיל עֶרֶב פֶּסַח וְנִצְטַנֵּן קֹדֶם הַלַּיְלָה, וְנִשְׁאַר כְּבוּשׁ מַעַת לְעֵת בֵּימֵי הַפֶּסַח, הַחִשָּׁה פּוֹלֶטֶת גַּם אַחַר כָּךְ עַל יְדֵי הַכְּבִישָׁה וְאוֹסְרָה עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תס"ז (ס"ק לד) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַמְקוֹם שְׁמוּאֵל (סי' סא) בְּכְבוּשׁ וְסָפֵק נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **[יג] בָּלַח.** וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה שָׁרִיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּיִצְיאָתָן מִן הַתַּנּוּר, וְהוֹרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ דְּיֵשׁ שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבֶת קֹדֶם פֶּסַח, וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח לְכָל עִלְּמָא כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא, וּמִיהוּ כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁיְּדוּעַ שֶׁנָּגְעוּ בַּבָּצֵק צְרִיכִין קְלִיפָה, לְפִי שֶׁאֵין בְּשׁוּל לְאִסּוּר הַיָּדוּעַ: **(ל) וְיֵשׁ חוֹלְקִין.** וּלְדַעְתָּם מַה שֶּׁכָּתוּב בְּסָעִיף ב' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים, צָרִיךְ לְאָכְלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, (כה) אוֹ דְּמֵירֵי שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא לְבַד וְכַנַּ"ל בְּאוֹת כ"א: **(לא) וְנוֹהֲגִין כְּסִבְרָא הָרִאשׁוֹנָה וְכוּ'.** וּמֻתָּר אֲפִלּוּ חָזְרוּ וְחִמְּמוּ בְּפֶסַח [אַחֲרוֹנִים]: **(לב) שֶׁהוּא לַח בְּלַח.** כְּגוֹן שֶׁכָּר שֶׁנִּתְעָרֵב בְּיֵינִי וּכְהַאי גַּוְנָא. וְקָמַח בְּקָמַח גַּם כֵּן מִקְרֵי לַח בְּלַח וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תנ"ג אוֹת י"ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. (כו) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּבְדָבָר שֶׁהוּא לַח בְּלַח אֲפִלּוּ לֹא נוֹדַע הַתַּעֲרוֹבוֹת עַד הַפֶּסַח, גַּם כֵּן אָמְרִינַן דִּכְבָר נִתְבַּטֵּל: **(לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב.** קֹדֶם פֶּסַח, בֵּין שֶׁנִּתְעָרֵב חָמֵץ בְּמַצָּה חַד בְּתַרְי, אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב (מ) בְּשִׁשִּׁים וְיוֹתֵר, (מא) אָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח, מִשּׁוּם שֶׁהָחֹמֶץ בְּעַיִן, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְאָכְלוֹ (נ) קֹדֶם פֶּסַח. [א]וְאִם הָיָה חַד בְּתַרְי (נא) אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן, וְאִם הָיָה שִׁשִּׁים יָכוֹל לְבַטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיֶּהֱא נִמּוֹחַ וְיִהְיֶה חֲשִׁיב כְּלַח וְאָז מֻתָּר אַף לְאָכְלוֹ בְּפֶסַח, (נ) וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח דְּאָז חוֹזֵר הֶחָמֵץ וְנוֹתֵן טַעַם בַּהַשְׁאָר, אֲבָל לֶאֱכל כָּךְ שָׁרֵי: **(לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר קֹדֶם הַפֶּסַח:

(נא) **דְּאִם הָיָה חַד בְּתַרְי אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן** וְכֵן הוּא בְּאוֹר הַלָּה בְּסָעִיף י"ב מִשּׁוּם דְּהוּא בְּכְלַל הַמּוֹצִיא יַיִן נָסָךְ מִבֵּיתוֹ דְּאָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת וְכַנַּ"ל בְּסִימָן קל"ה סָעִיף ב' וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ל"ג. (נב) **וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ל"ג וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ג' (ס"ק כ) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק יח) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ)

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סי' תמב סט"ו) כתב בנתערבו חטים חמוצים בחטים כשרים שאף אם יש בכשרים יותר מאלף כנגד החמוצים אסור להשהותם בפסח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(יד) [יד] (לה) אָסוּר בְּפֶסַח, (לו) דְּחָיְשִׁינַן * שֶׁמָּא (לז) נִשְׁאֲרוּ בּוֹ פֵּרוּרִין (לח) וְנוֹתְנִין טַעַם בְּפֶסַח (בית יוסף (ד"ה כתב הרשב"ם) בשם תשובת הרשב"א (סי' קנג)): **ה חֲבָשָׂר בָּשׂ וּגְבִינָה וְדָגִים (לט) שֶׁנִּמְלְחוּ לִקְדֶם הַפֶּסַח (מ) וְלֹא נִזָּהֲרוּ בָּהֶם, (מא) * מֻתָּר לֶאֱכָלָם** (טו) (מב) **בְּפֶסַח. מִיהוּ דָּגִים מְלוּחִים * הַשְּׁרוּיִים (מג) בְּמַיִם בְּפֶסַח בִּכְלִי**

ח טור בְּשֵׁם רַשִׁ"י (ספר האורה ח"ב סי' לג, ומחזור ויטרי הל' פסח סי' כח). ט כֵּן כָּתַב רַשִׁ"י בְּתְשׁוּבָה (שם).

י טור בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת אֲבִיו הָרֹא"ש (כלל כד סי' ד).

בֵּאוּר הַיטֵב

אסור לכתחלה. ט"ז (סק"ה). ועיין בי"ח סימן תנ"ג (ס"ב) ובשיירי כנסת הגדולה שם (הגב"י). קמח בקמח מקרי לח בלח, ואם נתבשל קדם פסח מתר לאפות ממנה מצות אפלו בפסח. תרומת הדשן (סי' קיד), ב"ח (שם): **(יד) אסור בפסח.** דהיינו לשתותו, אבל מתר בהנאה ומכל שכן דמתר לקימו. וכל מה שמתר להשהות מתר להנות ממנו, עיין חק יעקב (סק"ח). ואם לקח מאותו יין לאחר שהוציא הפת מפנו ועדבו ביין אחר, אסור כלו. הרשב"א (בתשובה ח"א סי' קיג), מגן אברהם (סק"ג). ודוקא שלא סנן קדם הפסח, אבל סנן לכלי עלמא שרי, מגן אברהם (שם) וחק יעקב (סק"ח). עיין שם. וט"ז (סק"ו) כתב דסנוק לא מהני דשמא יוציא דרך נקבי המסננת. ואם סנן על ידי בגד עב נראה לי להתיר. וכתב הפ"ח בתשובה סימן ק"ז דאם שאב הזהמא של מי דבש בנפה שנופו בה קמח, דשרי לשתותו בפסח, דבטל בששים דבפסח, דבטל בששים דהוה לחש שמא יצאו דרך נקבי המסננת, אבל בענבי חטה מודה, ועיין לקמן סימן תס"ב (סי"ו):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

חלק א' סימן כ"ד שכבל מדינות רוסיא ואשכנז נוהגים להקל דאין חוזר ונעור בפסח: **[יד] אסור.** עיין באר היטב בשם תשובת ב"ח, ועיין שם שענין השאלה היה שלקחו מאותו מי דבש שמרים ושמו בדבש אחר, אף לפי תשובתו יש להתיר אף הדבש הראשון דאינו חוזר ונעור, ועיין שם שכתב שאם יש לחש באותו נפה לגרגרי חטים, כגון שנפו בה החטים וכיוצא בה שיש לחוש שמא נשארו גרגרי חטים בנקבי ארגית הנפה בצע סביב, יש לחש שמא נפל נרגר חטה כמי הדבש עיין שם (ומשמע דאף בנדון השאלה ששמו מדבש זה לדבש אחר יש לחש עיין שם), ואפשר גם הט"ז (סק"ו) יודה בזה, ודוקא בפרורין דקין יש לחש שמא יצאו דרך נקבי המסננת, אבל בגרגר חטה מודה, ועיין לקמן סימן תס"ב (סי"ו):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(לה) **אָסוּר בְּפֶסַח.** הַיְנוּ לִשְׁתּוֹתוֹ, אֲבָל מֻתָּר בַּהֲנָאָה וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר לְקַיְמוֹ, כֵּיוָן שֶׁהוּא רַק חֲשָׁשׁ בְּעָלְמָא [אַחֲרוֹנִים]: (לו) **דְּחָיְשִׁינַן שֶׁמָּא וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּמִשּׁוּם הַטַּעַם שֶׁיֵּשׁ בְּהַיַּיִן עַל יְדֵי הַפַּת שֶׁנִּשְׂרָה בְּתוֹכוֹ (נ) לֹא הָיוּ אוֹסְרִין, דְּהַטַּעַם כְּבָר נִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים קֶדֶם הַפֶּסַח וְאֵינוֹ חוֹזֵר וְנֶעוֹר, רַק דְּחָיְשִׁינַן שֶׁמָּא נִשְׁאֲרוּ אֵלּוּ פֵּרוּרִין בְּעֵת הַנְּטִילָה. (נ) וְעַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁהִסְכִּימוּ דְּלֹא מַהְמְרִינַן אֶלָּא כְּשֶׁלֹּא סִנְּנוּ קֹדֶם הַפֶּסַח [וְאַף שֶׁבְּפֶסַח סִנְּנוּ (לז) לֹא מְהֵנֵי דִּכְבָר נֶאֱסַר עַל יְדֵי הַפֵּרוּרִין תֵּכֶף בְּתְחִלַּת הַפֶּסַח שֶׁנִּתְּנוּ טַעַם בְּהַיַּיִן], אֲבָל אִם סִנְּנוּ שָׁרֵי אַף דְּנִשְׂרָה מֵעֵת לְעֵת [אִם יֵשׁ שִׁשִּׁים בַּיַּיִן (לה) נֶגֶד כָּל הַפַּת]. וְדוֹקָא בְּיַיִן שֶׁהוּא (לו) צָלוּל וּמִסְתַּנֵּן עַל יְדֵי מְסַנֶּנֶת שֶׁנִּקְבֶיהָ דַּקִּין מְאֹד שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְפֵרוּרֵי פַּת לַעֲבֹר דֶּרֶךְ שָׁם, אֲבָל אִם נָפַל הַפַּת בְּמֵי דְּבַשׁ שֶׁלְּעָלְמִים הֵם עֲכִים וְאֵינוֹ עוֹבֵר אֶלָּא בְּמַסֶּנֶת שֶׁנִּקְבֶיהָ אֵינָם דַּקִּין כָּל כָּךְ, חִישִׁינַן שֶׁמָּא יַעֲבֹר גַּם הַפֵּרוּרִין דֶּרֶךְ שָׁם: **(לז) נִשְׁאֲרוּ בּוֹ פֵּרוּרִין וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ לָקַח (נ) קֶדֶם הַפֶּסַח מֵאוֹתוֹ חָבִית יַיִן לְאַחַר שֶׁהוֹצִיא הַפַּת מִמֶּנּוּ וְעָרְבוֹ בְּחָבִית אַחֶרֶת שֶׁל יַיִן, גַּם כֵּן נֶאֱסָר כֻּלָּה, (מ) דְּשֶׁמָּא נָפַל הַפֵּרוּרִין גַּם שָׁם: **(לח) וְנוֹתְנִין טַעַם בְּפֶסַח.** וְאַף דִּבְצוֹנוֹ יֵשׁ הַרְבֵּה מִתִּירִים לְקַמֵּץ בְּסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב, הָכָא לְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר, דְּמֵירֵי שֶׁעָבַר מֵעֵת לְעֵת מִנְּפִילַת הַפַּת עַד עַכְשָׁו [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ק יד)]. וּלְפִי מַה שְׁמָּאַר לְקַמֵּץ בְּסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם (סק"ק סב) בְּשֶׁם הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם נָפַל פְּרוּסַת לֶחֶם לְתוֹךְ מַיִם בְּפֶסַח לְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר מִשּׁוּם דְּדַרְכּוֹ לְהִתְפָּרֵר וְלִהְיוֹת נָמֵס בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַאֲפִלּוּ סִנּוּן הַמַּיִם לֹא מְהֵנֵי, הָכָא נָמֵי [א]אֲפִלּוּ לֵיכָּא מֵעֵת לְעֵת מֵעֵת שֶׁנָּפַל הַפַּת לְתוֹךְ הַיַּיִן גַּם כֵּן אָסוּר, אִם לֹא שֶׁסִּנְּנוּ קֹדֶם הַפֶּסַח דְּאָז מַה שֶּׁנָּמַס בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים. אִם שָׁאַב הַזֹּהֲמָא שֶׁל מֵי דְּבַשׁ בִּנְפָה שֶׁנּוֹפוֹ בָּהּ קֶמַח, שָׁרֵי לְשְׁתּוֹתוֹ בְּפֶסַח, דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים דְּהָוֵי לַח בְּלַח [אַחֲרוֹנִים]: **ה (לט) שֶׁנִּמְלְחוּ לִקְדֶם הַפֶּסַח.** אֲפִלּוּ (נא) בִּכְלֵי חֶמֶץ, דְּאֵין מְלִיחָה לִכְלֵים לְהַפְלִיט, וְעוֹד דִּסְתָם כֵּלִים אֵינוֹ בָּן יוֹמוֹ, וְנוֹתֵן טַעַם לְפָגָם קֹדֶם פֶּסַח לִכְלֵי עָלְמָא שָׁרֵי, וּמִטַּעַם זֶה (מ) אֲפִלּוּ נִתְבַּשְּׁלוּ כָּל אֵלּוּ מֵעֵת לְעֵת בְּתוֹךְ הַכֶּלִי אֵין לֶאֱסֹר, דְּאַף דִּכְבוּשׁ כִּמְבַשֵּׁל, מִכָּל מָקוֹם הֲלֹא לִפְגָם הוּא, וַאֲפִלּוּ הוּא בֶּן יוֹמוֹ (מא) יֵשׁ לְצַדֵּד בְּדַיְעֲבַד לְהָקֵל, [ב]דְּאֵימְתַי מִקַּבֵּל טַעַם מִן הַכְּבִישָׁה אַחַר מֵעֵת לְעֵת, וְאָז כְּבָר נַעֲשָׂה הַטַּעַם שֶׁבְּתוֹךְ הַכֶּלִי לִפְגָם, דְּהַמֵּעֵת לְעֵת שֶׁל שְׁמוּשׁ הֶחָמֵץ כְּבָר נִשְׁלַם מִקֹּדֶם: (מ) **וְלֹא נִזָּהֲרוּ בָּהֶם.** לִבְדֹק הַמֶּלַח שֶׁמָּא נִמְצָא בָּהֶם קְצָת פֵּרוּר חָמֵץ: **(מא) מֻתָּר לֶאֱכָלָם.** דְּאַף (מב) אִם הָיָה בְּהַמֶּלַח קְצָת חָמֵץ וּבָלְעוּ מֵהֶם, נִתְבַּטֵּל קֹדֶם הַפֶּסַח וְשׁוּב אֵינוֹ חוֹזֵר וְנֶעוֹר: **(מב) בְּפֶסַח.** וְאִם הָיוּ מֻנָּחִים בִּכְלֵי שֶׁל חֶמֶץ בְּצִיר שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי הַמֶּלַח, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֲפִלּוּ מֻנָּח שָׁם זְמַן מַעֲט כְּדֵי שִׁיּתֵּן עַל הָאוּר וְיַתְחִיל לְהִרְתִּיחַ (מג) יֵשׁ לוֹ דִּין כְּבוּשׁ עַל יְדֵי זֶה, וְעַל כֵּן אִם הָיָה בֶּן יוֹמוֹ מִבְּלִיעַת הֶחָמֵץ (מד) אוֹ שֶׁהָיָה מְלוּחַ הַרְבֵּה כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּלוֹחִין בָּשָׂר לִזְמַן מְרֻבֶּה, אָסוּר מֵעֵת לְעֵת בְּתוֹךְ הַצִּיר [דְּמַה שֶּׁלְּמַעְלָה מִן הַצִּיר (מה) אֵינוֹ בִּכְלַל כְּבוּשׁ]. (מו) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאַף בָּזֶה אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא אִם כֵּן יִשְׁהֶה מֵעֵת לְעֵת בְּתוֹךְ הַצִּיר (מז) וְגַם יִהְיֶה מְלוּחַ הַרְבֵּה, (מח) וּבִמְקוֹם הֶפְסֵד יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל בְּמַה שֶׁנַּעֲשָׂה קֹדֶם פֶּסַח: **(מג) בְּמַיִם בְּפֶסַח.** אֲבָל קֹדֶם פֶּסַח אֵין לְהַחְמִיר אַף לְכַתְּחִלָּה (מט) אַף אִם הָיָה הַכֶּלִי בֶּן יוֹמוֹ מִבְּלִיעַת הֶחָמֵץ, דְּהָא צוֹנֵן הוּא, וְאַף לְדַעַת הַמַּחְמִירִין בְּסָעִיף קָטָן הַקּוֹדֵם דְּבְצִיר הַיּוֹצֵא עַל יְדֵי מְלִיחָה נָחְשַׁב כִּכְבוּשׁ אַף בִּזְמַן מַעַט, הָכָא (נ) כֵּיוָן שֶׁשָּׁרוּי בְּמַיִם הַמֵּיעָם מִבְּטָלִין כֹּחַ הַצִּיר. וּמִכָּל מָקוֹם בְּפֶסַח גּוּפָא דְּאִסּוּרוֹ שֶׁאִם לֹא עָבַר מֵעֵת לְעֵת מִשְּׁעַת שְׁנִפַּל הַפַּת לַיַּיִן עַד שָׁעָה שֶׁמִּסְתַּנֵּן בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר כְּלָל: וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵין מֵעֵת לְעֵת מִשְּׁעָה שְׁנִפַּל הַפַּת לַיַּיִן עַד שָׁעָה שֶׁמִּסְתַּנֵּן בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר כְּלָל: **(נ) שֶׁךְ** (גליון או"ח) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם) לְדִינָא וְחַק יַעֲקֹב (סק"ק יז): וְשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נא) בִּכְלֵי חֶמֶץ** (שם) **אֲפִלּוּ** (סק"ק יב): **שֶׁמְּצַדֵּד דְּאֲפִלּוּ אִם לֹא נִמְצָא שׁוּם פֵּרוּרִין עַל הַמֻּנָּחִים [ב]גַּם כֵּן אָסוּר, דְּאֶפְשָׁר שֶׁהָיוּ פֵּרוּרִין וְנִמּוֹחוּ בְּתוֹךְ הַמַּיִם בְּפֶסַח: (נב)** דִּקְדֵּקְיֵמָא לָן בְּעָלְמָא דְּמִשְׁעָרִינַן בְּכֻלָּהּ: **(נג)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(נד)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּבְשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"א סי' קנג): **(נה) פְּרֵי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יג): **ה (נו)** חק יַעֲקֹב (ס"ק יט) וְשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים, **וְהֵיינוּ אֲפִלּוּ נִתְבַּשֵּׁל בְּמַיִם גַּם כֵּן, דְּכְבִישָׁה לֹא שְׁיָךְ בְּדָבָר יָבֵשׁ** (שם) **[אַחֲרוֹנִים]: (נה)** ט"ז בְּיוֹרֶה דַּעָה סִימָן ק"ה (סק"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ק טז) וְחק יַעֲקֹב (שם) וְשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים, **וְעַיֵּן בְּחק יַעֲקֹב** (שם) **שֶׁמְּצַדֵּד עוֹד טַעַם לְהָקֵל דְּסִתָם פְּלִיטַת כֵּלִים שֶׁל חֶמֶץ הוּא מֵאֵשָׁהוּ, דְּאִין רְגִילִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ חֶמֶץ בְּשָׁפָע וּמִתְבַּטֵּל קֹדֶם הַפֶּסַח. וְאֵין לֶאֱסֹר בְּדִיעֲבַד אֶלָּא שֶׁאִם לֹא עָבַר מֵעֵת לְעֵת מִשְּׁעָה שְׁנִפַּל הַפַּת לַיַּיִן עַד שָׁעָה שֶׁמִּסְתַּנֵּן בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר כְּלָל: וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵין מֵעֵת לְעֵת מִשְּׁעָה שְׁנִפַּל הַפַּת לְתוֹךְ הַיַּיִן עַד שָׁעָה שֶׁמִּסְתַּנֵּן בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר אִם לֹא מָצָא פֵּרוּרִים. אֲבָל כְּשֶׁעָבַר מֵעֵת לְעֵת שָׁעָה שְׁמָּסְנְנוּ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, אֵין לֶאֱסֹר אִם לֹא מָצָא פֵּרוּרִים. אֲבָל כְּשֶׁעָבַר מֵעֵת לְעֵת שָׁעָה שְׁמָּסְנְנוּ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר אִם לֹא מָצָא פֵּרוּרִים. אֲבָל כְּשֶׁעָבַר מֵעֵת לְעֵת שָׁעָה שְׁמָּסְנְנוּ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֵין לֶאֱסֹר כְּלָל: **(נו) אִם כֵּן נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ חֶמֶץ בְּהַכְלֵי בְּשָׁפָע, וְשִׁיהֶא הַנִּבְבָּשׁ מְלוּחַ הַרְבֵּה דְּכֹחַ הַמֶּלַח מְשַׁעֵר לֵיהּ לְהַשְׁעָם לְשָׁבַח אַף אַחַר מֵעֵת לְעֵת, וְצָרִיךְ שִׁשִּׁים לְבָטְלוֹ, וְאֵין בְּמֵה שְׁבְּתוֹךְ הַכֶּלִי שִׁשִּׁים נֶגֶד כָּל הַכֶּלִי: (נז)** אַחֲרוֹנִים: **(מג) בְּמַיִם בְּפֶסַח.** וְאִם הַפֵּרוּרִין (שם) וּכְדַעַת הַפְּרִישָׁה (דרישה סי' סט ס"ק יב, ע"ש), וְחָמוּר בָּזֶה מִדִּין כְּבוּשׁ הַנִּזְכָּר מִקֹּדֶם, דְּשָׁם עַל יְדֵי מֵעֵת לְעֵת נַעֲשָׂה לִפְגָם מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה: **(מד)** וְזֶה מַשְׁעִי לֵיהּ לְשָׁבַח: **(מה)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מו)** חק יַעֲקֹב (ס"ק יט) וְאַלְיָה רַבָּה (ס"ק יח) וּכְדַעַת הַשַּׁ"ךְ (יו"ד סי' סט ס"ק סח): **(מז)** דְּאִי לְאו הָכִי עַל יְדֵי הַפַּעַת לְעֵת נַעֲשָׂה לִפְגָם וְכֵנַ"ל, רַק הֵיכִי דְּמֹלוּחַ הַרְבֵּה מַשְׁעִי לֵיהּ לְשָׁבַח: **(מח)** חַיֵּי אָדָם (כלל קכא סכ"ח), וּבְפֶרְט לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַחק יַעֲקֹב (שם) דְּסִתָם כְּלֵי חֶמֶץ שֶׁאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּשָׁפָע אֵינוֹ אוֹסֵר מַה שֶּׁנִּבְבָּשׁ בּוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח: **(מט)** אַחֲרוֹנִים: **(נ)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סכ"ד) כתב: ומכל מקום אם אין מעת לעת משעה שנפל הפת לתוך היין עד שעה שמסננו בתוך הפסח אין לחוש שמא נפלט טעם הפירורין לתוך היין כמו שהוא צונן וכו', ואפילו אם כשסיננו בתוך הפסח מצא פירורין על פי המסננת שבודאי היו בתוך היין בפסח מכל מקום אם הוא שעת הדחק כגון שהוא צריך ליין זה לארבע כוסות או לקידוש יש לסמוך על האומרים שחמץ בפסח אינו אוסר בפחות ממעת לעת. **ב]** בשו"ע הרב (סכ"ד) כתב שאם לא עבר מעת לעת משעה שנפל הפת ליין עד שעה שמסננו בתוך הפסח, אין לאסור אם לא מצא פירורים. אבל כשעבר מעת לעת יש לאסור גם אם לא מוצא פירורים. **ג]** ובשו"ע הרב (סכ"ו) כתב טעם ההיתר, לפי שאין כח במלח אלא להפליט מוהל מן האוכל שהוא רך אבל לא מן הכלי שהוא קשה. **ד]** בשו"ע הרב (סכ"ו) כתב שמצד הדין מותר לאכול בפסח כל מיני מלוחים בלא שום שרייה והדחה כלל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah